

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

No endorsement of AgEcon Search or its fundraising activities by the author(s) of the following work or their employer(s) is intended or implied.

SZAKIRODALOM

KERESZTURSZKY JÁNOS —
SZITÓ JÁNOS —
SZÓKE MOLNÁR LAJOS:

KORSZERŰ ESŐZTETŐ BERENDEZÉSEK ÜZEMELTETÉSE ÉS ÉRTÉKELESE

(Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1976. 148 old.)

Újabb, igen hasznos könyvvel bővült az öntözés speciális kérdéseivel foglalkozó hazai szakirodalmunk.

Öntözőkapacitásunk jelentős, egyre bővülő hányada esőztető berendezésekre alapozott. Az esőszerű öntözés fejlesztésének súlypontja pedig a nehezen kezelhető, nagy kézimunka- és szállításiigényes hordozható berendezésekről a felszín alatti, állandó nyomóvezetékcsőhálózat hidránsaihoz csatlakozó berendezések irányába tolódik el, gépesített áttelepítésű (automatizálható) szárnyvezetékek alkalmazásával.

A helyi természeti, ökonómiai, műszaki és termelési technikai igényekhez és adottságokhoz egyaránt jól alkalmazkodó öntözőberendezések kiválasztása igen fontos, sokoldalú elemzést kíván. Szerencsére ma már a műszaki fejlesztéshez gazdag típusválaszték áll a gazdaságok rendelkezésére. Mint a szerzők bevezetőjükben hangsúlyozzák, könyvük „a nagyszámú és igen eltérő műszaki, üzemeltetési és gazdasági jellemzőkkel rendelkező berendezések megítéléséhez és kiválasztásához, továbbá a gazdaságos üzemeltetésükhöz kíván segítséget nyújtani”.

A könyv ismeretanyaga alapvetően az Öntözési Kutató Intézet kultúr-

technikai és ökonómiai osztályain folyó vizsgálatok eddigi eredményeire és tapasztalataira épül. Jól kapcsolódik Szabó Dénesnek ugyancsak a Mezőgazdasági Könyvkiadónál 1975-ben megjelent Gépesített áttelepítésű esőztető öntözőberendezések c. könyvéhez, mely az öntözőgépek konstrukcióját, mozgásrendszerét, hidraulikai és gépészeti paramétereit tárgyalja.

A szarvasi szerzőkollektíva már „a korszerű esőztető berendezéseket a vízellátó hálózattal, az öntözőteleppel komplex egységben mutatja be, ki lépve az egyes gép üzemeltetési problémaköréből...

A négy fő fejezetre osztott mű első részében az esőztető szárnyvezetékeket az üzemeltetés szempontjából csoportosítva több mint 25 féle típust, illetve típusváltozatot ismertetnek, azonos rendszerben ismétlődő, jól összehasonlítható adatokat tartalmazó műszaki jellemzők felsorolásával. Ehhez kapcsolódva a függelékben Mikus J. nyomán 15-féle külföldi és hazai gyártmányú szórófej összehasonlító adatait közlik.

A második fő fejezetben az öntözési szolgáltatásnak és a berendezések üzemeltetésének a munkaszervezését tárgyalják.

Rámutatnak, hogy az országos normatívák és szabványok sablonos átvétele helyett, az öntözővízigény konkrét helyi tervezése az indokolt. Könyvnyen alkalmazható képleteket, számítási módszereket ismertetnek.

A könyv harmadik részében az öntözőberendezések és az öntözési szolgáltatás gazdasági megítélését, értékelését adják. Tizenegy fő típus részletes ökonómiai jellemzőit vizsgálják és mutatják be modellképzés segítségével.

Igen helyesen rámutatnak arra, hogy vállalati szinten a beruházási költségekhez kell számolni az üzemeltetéshez szükséges erő- és munkagépek értékét, a meliorációkkal, a terület és az úthálózat kialakításával kapcsolatos költségeket, valamint az öntözőberen-

dezősek tárolására szolgáló épületek értékét is.

Végül az összefoglalásban a különböző típuscsoportokat értékelve vázolták az egyes típusok alkalmazhatósági körét.

A hasznos ismeretanyag összeállítása-
kor és közérthető megfogalmazása-
kor a szerzők — mezőgazdaságunk
fejlesztésének érdekeit szem előtt tart-
va — messzemenően a gyakorlat, a be-
ruházástervezés és üzemeltetés igénye-

it igyekeztek kielégíteni. Feladatuk
megoldása szakmai elismerést érdemel.
E kis könyv széles körű érdeklődésre
tarthat számot, s nemcsak a gyakor-
lati élet területén, hanem a tudomá-
nyos kutatók számára és az oktató
munkában is hasznos segítséget jelent.

A 4500 példányban megjelent könyv
nyomdai kivitele a megújított Kees-
keméti Nyomda egyre javuló munká-
ját bizonyítja.

Sury Tamás

СОДЕРЖАНИЕ

<i>Сейке Молнар Л.—Том М.:</i> Измерение и оценка использования оросительных мощностей	1
<i>Хаснош И.—Грегориш А.:</i> Изменение ресурсов и затрат сельского хозяйства в период IV-го пятилетнего плана	9
<i>Юхас Я.:</i> Формирование производства и результатов пищевой промышленности (1971—1975 гг.)	21
<i>Чаки Ч.:</i> Симуляционная модель сельскохозяйственных предприятий	29
<i>Модош Д.—Терени К.:</i> Сетевой метод разработки и выполнения плана компаний ...	37
<i>Зенгаи Л.:</i> Положение непосредственных руководителей рабочих мест и структура их деятельности в сельскохозяйственных предприятиях	47
<i>Иванич А.:</i> Особенности личных и рабочих условий работников отрасли крупного рогатого скота	57
<i>Надь Л.:</i> Использование рабочего времени работниками свиноводческих ферм	63
<i>Димитриевич Д.—Ковач П.:</i> Экономическая сторона работы агрохимических центров по защите растений	75
<i>Сегё Л.:</i> Соя и равновесие белков в кормлении	83
<i>Тараукези Ф.—Гебей Ш.:</i> Положение овцеводства и возможности развития в сельскохозяйственных предприятиях области Хайду	91
<i>Халас П.:</i> Экономическая оценка экономии хряков достигаемой при искусственном осеменении	101

ИЗ ПРАКТИКИ ВЕДЕНИЯ ХОЗЯЙСТВА

<i>Такач Л.:</i> Целевые установки по производству зимних яблок в учебных хозяйствах в Сатмаркерт и новая система экономических рычагов	107
<i>Домакош З.:</i> Сотрудничество мелких хозяйств членов и производственных кооперативов Равнины	113

ОБЗОР

Актуальные вопросы внутреннего контроля предприятий в сельском хозяйстве и пищевой промышленности (Адам К.)	121
---	-----

СПЕЦИАЛЬНАЯ ЛИТЕРАТУРА

INHALT

<i>Szöke Molnár, L.—Tóth, M.</i> : Messung und Beurteilung der Bewässerungskapazitätsauslastung	1
<i>Hasznos, I.—Gregorits, Á.</i> : Änderungen in den landwirtschaftlichen Karftquellen und Aufwänden im Zeitraum des IV. Fünfjahrplanes	9
<i>Juhász, J.</i> : Produktionsentwicklung und Ergebnisse der Nahrungsmittelin-dustrie (1971—1975)	21
<i>Csáki, Cs.</i> : Simulationsmodelle landwirtschaftlicher Grossbetriebe	29
<i>Módos Gy.—Terenyi, K.</i> : Aufstellung und Ausführung der Planung für Spitzen-arbeitszeiten mit Hilfe der Netzplantechnik	37
<i>Zentai, L.</i> : Lage und Betätigung der unmittelbar an den Arbeitsplätzen einge-setzten Leiter in der Landwirtschaft	47
<i>Ivanics, A.</i> : Eigenheiten in den persönlichen und arbeitsplatzmässigen Verhält-nissen der Werktätigen im Rindproduktionszweig	57
<i>Nagy, L.</i> : Arbeitszeitaufwände der Betreuer in den Anlagen für Schweineproduk-tion	63
<i>Dimitrievics, Gy.—Kovács, P.</i> : Ökonomische Beziehungen der von den ACZ geleisteten Pflanzenschutz-tätigkeiten	75
<i>Szegő, L.</i> : Die Sojabohne und das Eiweissgleichgewicht in der Futterwirtschaft	83
<i>Taraczközi, F.—Gebey, S.</i> : Lage und Entwicklungsmöglichkeiten der Schafzucht in den Grossbetrieben des Komitats Hajdú-Bihar	91
<i>Halász, P.</i> : Ökonomische Bewertung der künstlichen Besamung	101

PRAKTISCHE WIRTSCHAFTSFÜHRUNG

<i>Takács, L.</i> : Apfelproduktionsziele der LPG-Vereinigung „Szatmárkert“ und das neue ökonomische Regelungssystem	107
<i>Domokos, Z.</i> : Die LPG I—II Kategorie „Alföld“ und Zusammenarbeit mit den Kleinbetrieben der Mitgliedschaft	113

RUNDSCHAU

Zeitgemässe Fragen der betriebsinneren Kontrolle in der Landwirtschaft und Nahrungsmittelindustrie (<i>Ádám, K.</i>)	121
--	-----

FACHLITERATUR

CONTENTS

<i>Szöke Molnár, L.—Tóth, M.</i> : Measurement and evaluation of the utilization of irrigation capacities	1
<i>Miss Hasznos, I.—Miss Gregorits, Á.</i> : Modification of agricultural resources and inputs in course of the IV th Five Year Plan period	9
<i>Mrs. Juhász, J.</i> : Production development and economic results in food industry (1971—1975)	21
<i>Csáki, Cs.</i> : The simulation model of the agricultural enterprises	29
<i>Módos, Gy.—Miss Terenyi, K.</i> : Network diagram method for the elaboration and implementation of seasonal programs <i>[for farms]</i>	37
<i>Zentai, L.</i> : The situation and activity structure of foremen employed directly at the work-sites of agricultural enterprises	47

characteristics of

<i>1241</i>	Ivanics, A.: Particularities in personal and work-site relations of laborers working in cattle husbandry <i>industry</i>	57
	Nagy, L.: Work-time performed by the <i>handlers</i> in the pig-farms	63
<i>1241</i>	Dimitrievics, Gy. — Kovács, P.: Economic relations of the plant protecting activities <i>by</i> agro-chemical centres <i>aspects</i>	75
<i>1241</i>	Szegő, L.: Soya and the protein balance of feeding	83
<i>1241</i>	Taraczközi, F. — Gebey, S.: The situation and development opportunities of sheep-breeding in the large-scale farms of the County Hajdú <i>ert</i>	91
<i>1241</i>	Halász, P.: Economic evaluation of savings in the boar-stock realization by means of artificial insemination	101

ON THE PRACTICE OF FARMING

<i>1241</i>	Takács, L.: Winter-apple production tasks of the member-farms of "Szatmárkert" and the new system of economic regulators	107
<i>1241</i>	Domokos, Z.: Co-operation between the "Alföld" Specialized Agricultural Co-operative and the small-scale farms of its members,	113

REVIEW

	On the topical problems of inner supervision within the enterprises of agriculture and food industry (Ádám, K.)	121
--	---	-----

LITERATURE

E SZÁM SZERZŐI:

Ádám Kálmán dr., főelőadó, Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium (Budapest) — Csáki Csaba dr., a közgazdasági tudományok kandidátusa, egyetemi docens, Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (Bp.) — Dimitrievics György, tudományos osztályvezető, Mezőgazdasági Gépkísérleti Intézet (Gödöllő) — Domokos Zoltán, főagronómus, Alföld Mezőgazdasági Szakszövetkezet (Kecskemét-Felsőcsalános) — Gebey Sándor, főelőadó, MNB Hajdú-Bihar megyei Igazgatósága (Debrecen) — Gregorits Ágnes, főelőadó, MÉM Statisztikai és Gazdaságelemző Központ (Bp.) — Halász Péter, tudományos főmunkatárs, Agrárgazdasági Kutató Intézet (Bp.) — Hasznos Ilona dr., osztályvezető-helyettes, MÉM Statisztikai és Gazdaságelemző Központ (Bp.) — Ivanics András dr., tudományos osztályvezető, Agrárgazdasági Kutató Intézet (Bp.) — Juhász Jánosné dr., csoportvezető, MÉM Statisztikai és Gazdaságelemző Központ (Bp.) — Kovács Péter, tudományos kutató, Mezőgazdasági Gépkísérleti Intézet (Gödöllő) — Módos Gyula dr., egyetemi adjunktus, Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem (Bp.) — Nagy László, tudományos munkatárs, Országos Munkaegészségügyi Intézet (Bp.) — Sűry Tamás, tudományos munkatárs; — Szegő Lajos, tudományos munkatárs, Agrárgazdasági Kutató Intézet (Bp.) — Szőke Molnár Lajos dr., tudományos osztályvezető, Öntözési Kutató Intézet (Szarvas) — Takács Lajos dr., közgazdász, Szatmár-Beregi Termelőszövetkezetek Területi Szövet-sége (Mátészalka) — Taraczközi Ferenc, igazgatóhelyettes, MNB Hajdú-Bihar megyei Igazgatósága (Debrecen) — Terenyi Katalin, tudományos segédmunkatárs, Faipari Kutató Intézet (Bp.) — Tóth Mihály dr., a mezőgazdasági tudományok doktora, tan-székvezető egyetemi tanár, Agrártudományi Egyetem (Gödöllő) — Zentai László, egyetemi adjunktus, MÉM Mérnök- és Vezető-továbbképző Intézet (Bp.).

Mezőgazdasági üzemszervezési
és agrárközgazdasági folyóirat

Журнал организации и экономики предприятий
сельского хозяйства

Zeitschrift für Betriebsorganisation
und Agrarökonomik

Journal for farm economics and management

Revue d'économie rurale et d'organisation
des entreprises agraires

SZERKESZTIK:

Csete László, Dobos Károly, Enese László (felelős szerkesztő), Horváth József
Nagy Gyula, Pósvai Lajos (szerkesztő), Romány Pál (a szerkesztőség elnöke),
Simka István, Szilágyi Sándor, Tóth Mihály, Tóth Jenő

SZERKESZTŐSÉG: 1093 Budapest IX., Zsil u. 3—5. Agrárgazdasági Kutató Intézet
Telefon: 171-011

FELELŐS KIADÓ: a Hírlapkiadó Vállalat igazgatója

1085 Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3.

Telefon: 343-100, 142-220

Megjelenik havonta, a Mezőgazdasági és Élelmezéstudományi Minisztérium folyóirataként
a Magyar Agrártudományi Egyesület közreműködésével

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél,
a posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI, Budapest V., József
nádor tér 1., postacím: 1900 Budapest) közvetlenül, vagy postaútvánnyal, vala-
mint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámára.

Előfizetési díj: egész évre 144,— Ft, fél évre 72,— Ft

70.5170 Egyetemi Nyomda, Budapest. Felelős vezető: SÜMEGHI ZOLTÁN igazgató

INDEX: 25.341

81.8
25
op. 2

Ara: 24,— Ft